

Юрій ПЕТРЕЧКО,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 231
Соціальна робота, спеціалізація «Соціальна педагогіка»,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка,
науковий керівник:
Орест ГУК,
кандидат педагогічних наук, доцент ,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери набуває важливого значення, ураховуючи сучасний рівень конкуренції у сфері професійної педагогічної діяльності. Інформаційний компонент підготовки фахівців видається найсуттєвішим, виходячи з нинішнього стану розвитку суспільства та потребує посиленої уваги.

Сучасні українські вчені С. Архипова та Л. Смерчак вважають, що для розвитку професіоналізму, залежно від специфіки та напрямку соціально-педагогічної діяльності, необхідною є розробка сучасної системи підготовки соціальних педагогів, яка б включала оптимальні форми та методи, спрямовані на оптимізацію навально-виховного процесу [1]. Інформаційно грамотний фахівець, готовий до повноцінної взаємодії з сучасною медіасистемою, є метою нового етапу розвитку інформаційного суспільства вважає сучасний дослідник М. Матвійчук [2].

Розглянемо більш детально зміст медіаосвітньої підготовки соціальних педагогів. Український медіадослідник М. Майборода відзначає, що можна виділити дві основні форми впровадження медіаосвіти: інтеграційну (установлення зв'язків між структурними компонентами змісту в межах системи професійної підготовки) і автономну (упровадження окремих форм формування медійних знань) [3].

Дослідниця А. Новикова виокремлює три основні шляхи впровадження медіаосвіти в навчальний процес: інтегрований (через традиційні предмети), факультативний (створення мережі гуртків, секцій, клубів), спеціальний (створення спеціальних курсів та спецкурсів) [1].

Саме тому для підготовки компетентного педагога дуже важливо сформувати у педагогів розуміння важливості та складності питання медіаграмотності, медіакомпетентності. Загострення потреби в інтенсифікації розвитку медіаосвіти зумовлене необхідністю протистояти зовнішній інформаційній агресії та руйнівній зарубіжній пропаганді. Стрімкий розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа потребує цілеспрямованої підготовки особистості до користування ними.

На основі аналізу вітчизняної та зарубіжної літератури можемо визначити сутність поняття «медіаграмотність» і «медіаграмотність соціального педагога» (за Г. Майбородою, М. Матвійчук). Медіаграмотність є результатом медіаосвіти, який передбачає здатність виражати себе та спілкуватися за допомогою медіазасобів, свідомо й критично тлумачити інформацію мас-медіа, визначати можливості впливу ЗМІ на людину [2].

Під медіаграмотністю соціального педагога ми розуміємо результат систематичної та цілеспрямованої медіаосвіти, що характеризується оволодінням знаннями, уміннями й навичками у сфері мас-медіа, здатністю аналізувати різні типи медіатекстів з метою їхнього подальшого використання в соціально-педагогічній роботі; визначати вплив різних мас-медіа на процес соціалізації дітей і молоді (з урахуванням їхніх особливостей); виражати себе (медіаторчість) і спілкуватися за допомогою медіа [1].

Під медіаосвітніми технологіями сучасна наука розуміє методи та організаційні засоби, які використовуються в освітньому процесі з використанням різних медійних ресурсів, таких як періодичні видання, радіо, телебачення, кіно, а також програмно-апаратні пристрої для збирання,

оброблення, накопичення, збереження та передачі інформації [4].

Інтеграція медіаосвітніх елементів у дисципліни нормативної частини циклу, а також створення окремих специфічних дисциплін є пріоритетними напрямами розвитку медіаосвіти та як результат – медіаграмотності соціальних педагогів, що надалі дозволить найефективніше реалізувати свої професійні знання та вміння. Варто зазначити, що названі методи медіаосвіти можуть бути адаптовані з подальшим їхнім використанням у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів, оскільки їхнє змістове наповнення відповідає основним принципам і напрямам професійної підготовки фахівців соціальної сфери.

Отже, процес упровадження медіаосвіти в систему вищої освіти вже розпочався. Залишається багато недосліджених актуальних моментів щодо процесу становлення медіаграмотного соціального педагога, процесів здобуття та реалізації цих знань. Серед перелічених методів медіаосвіти, на нашу думку, саме інтерактивні методи та форми передбачають активну взаємодію між учасниками освітнього процесу, роботу з досвідом аудиторії, зокрема з досвідом взаємодії з мас-медіа, що сприяє формуванню професійних і соціальних якостей фахівця та основних компонентів його медіаграмотності.

Таким чином, вважаємо, що в українському суспільстві виникла потреба в розробці конкретних організаційних форм упровадження методів медіаосвіти, які б сприяли підвищенню якості професійної підготовки соціальних педагогів, сприяли покращенню рівня соціалізації молоді.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Архипова С. Професійна підготовка соціальних педагогів у контексті акмеологічного підходу. *Теоретико-методичні та організаційно-технологічні аспекти професійної підготовки соціальних педагогів і соціальних працівників до роботи з різними категоріями клієнтів* : монографія / за ред. С. Архипової. Черкаси : ФОП Гордієнко, 2013. 474 с.

2. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін : посіб. для вчителя / за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. Київ : Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.

3. Коневщинська О. Розвиток поняття інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників в аспекті використання соціальних електронних мереж. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. Том 45, № 1. С. 12–22. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1196>